

สรุปข่าวเศรษฐกิจรายสัปดาห์

ประจำวันที่ 11 พฤษภาคม 2569 – 15 พฤษภาคม 2569

จัดทำโดยสำนักงานที่ปรึกษาฯ ประจำกรุงโตเกียว

1

ญี่ปุ่นมีการใช้จ่ายที่ปรับผลกระทบของอัตราเงินเฟ้อออกแล้วของภาคครัวเรือนของเดือนมีนาคม 2569 ลดลงติดต่อกันเป็นเดือนที่ 4 แล้ว

กระทรวงกิจการภายในประเทศและการสื่อสารญี่ปุ่น (Ministry of Internal Affairs and Communications: MIC) ได้เปิดเผยข้อมูลการใช้จ่ายของภาคครัวเรือนญี่ปุ่น (มีจำนวนสมาชิกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป) ของเดือนมีนาคม 2569 ว่า มีการใช้จ่ายเฉลี่ยอยู่ที่ 334,701 เยน โดยถือว่าเป็นการปรับตัวลดลงติดต่อกันเป็นเดือนที่ 4 แล้ว ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดือนเดียวกันของปีก่อนหน้าและปรับผลกระทบของอัตราเงินเฟ้อออกแล้วปรับตัวลดลงร้อยละ 2.9 (YoY) ทั้งนี้ การปรับตัวลดลงดังกล่าวถือเป็นการปรับตัวลดลงที่มากกว่าที่นักวิเคราะห์จากสำนักข่าว Reuters ได้คาดการณ์ไว้ว่า จะปรับตัวลดลงที่ร้อยละ 1.3 (YoY) เท่านั้น สาเหตุที่ปรับลดลงมาจากการชะลอการซื้อสินค้าจากภาวะค่าครองชีพสูง โดยเฉพาะสินค้าประเภทอาหาร จึงทำให้ยอดการใช้จ่ายลดลงอย่างมาก นอกจากนี้ ความกังวลต่อราคาน้ำมันที่อาจปรับสูงขึ้นจากสถานการณ์ตึงเครียดในตะวันออกกลาง ยังทำให้ผู้บริโภคเลือกที่จะประหยัดมากขึ้น แต่ทาง MIC มองว่าผลกระทบในเรื่องดังกล่าวนี้มีอยู่ในวงจำกัดเท่านั้น เมื่อจำแนกดูตามประเภทหมวดรายการค่าใช้จ่ายพบว่า ค่าใช้จ่ายที่มีการปรับตัวลดลง ได้แก่ ค่าใช้จ่ายด้านการคมนาคมและการสื่อสาร โดยได้ปรับตัวลดลงสูงถึงที่ร้อยละ 16.8 (YoY) โดยค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับรถยนต์ลดลง เนื่องจากเกิดการชะลอการซื้อรถยนต์ออกไปก่อน เพื่อรอการยกเลิกภาษีท้องถิ่นที่ต้องจ่ายตอนซื้อรถยนต์มีผลบังคับใช้ ตามมาด้วยค่าใช้จ่ายด้านอาหารซึ่งรวมถึงการออกไปรับประทานอาหารนอกบ้าน ได้ปรับตัวลดลงที่ร้อยละ 2.9 (YoY) สาเหตุเนื่องมาจากการที่ผู้บริโภคปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการซื้ออาหารทะเล รวมถึงนมและไข่มากขึ้น เพราะมีราคาจำหน่ายที่สูง ส่วนค่าใช้จ่ายด้านการออกไปรับประทานอาหารนอกบ้านก็ไม่คึกคักในต่างจังหวัด เนื่องจากผู้คนลดการออกไปข้างนอกเพราะกังวลเรื่องราคาน้ำมันในทางกลับกันค่าใช้จ่ายด้านเครื่องใช้ไฟฟ้าและของตกแต่งบ้าน ได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดือนเดียวกันของปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 5.5 (YoY) เนื่องจากมีปัจจัยสนับสนุนจากการเตรียมย้ายที่อยู่อาศัยและการเริ่มต้นการทำงานใหม่ของประชาชนในช่วงเดือนเมษายนที่จะมาถึงส่งผลให้เกิดการจับจ่ายซื้อสินค้าเพื่อใช้ภายในที่อยู่อาศัยเพิ่มมากขึ้น ตามมาด้วยค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาล ได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดือนเดียวกันของปีก่อนหน้าที่ร้อยละ 5.5 (YoY) เนื่องจากบริษัทต่าง ๆ กำหนดให้พนักงานเข้ารับการตรวจสุขภาพประจำปีก่อนเริ่มการทำงานในเดือนเมษายน ซึ่งถือเป็นช่วงเริ่มต้นปีงบประมาณใหม่ของญี่ปุ่น (เริ่ม 1 เมษายน 2569 - 31 มีนาคม 2570) ส่งผลให้ความต้องการใช้บริการด้านสุขภาพเพิ่มสูงขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าว ทั้งนี้ นาย Miyamae Kouya นักเศรษฐศาสตร์อาวุโสจากบริษัทหลักทรัพย์ SMBC Nikko วิเคราะห์ว่า “แม้ช่วงนี้จะเริ่มมีสัญญาณเชิงบวก เช่น ค่าจ้างที่แท้จริงกลับมาเป็นบวก แต่การฟื้นตัวของภาคธุรกิจอาจเป็นเพียง การฟื้นตัวชั่วคราวเท่านั้น” โดยเขามองว่า “แนวโน้มการบริโภคของภาคครัวเรือนยังคงอ่อนแอ และเตือนว่า “หากในช่วงฤดูร้อนข้างหน้าราคาอาหารและพลังงานยังคงปรับตัวสูงขึ้นไปอีก ก็อาจทำให้ค่าจ้างที่แท้จริงกลับมาติดลบได้ ซึ่งอาจจะกลายเป็นแรงกดดันต่อการบริโภคได้” โดยการใช้ภาคครัวเรือนถือเป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัดเกี่ยวกับการอุปโภคและการบริโภค ซึ่งนำมาใช้ในการคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศหรือ Gross Domestic Product (GDP)

2

ญี่ปุ่นมีการเกินดุลบัญชีเดินสะพัดในปีงบประมาณ 2568 สูงถึงที่ 34.5218 ล้านล้านเยน

กระทรวงการคลังญี่ปุ่น ได้เปิดเผยรายงานเศรษฐกิจเบื้องต้นว่า ดุลบัญชีเดินสะพัดของญี่ปุ่นในปีงบประมาณ 2568 (1 เมษายน 2568 - 31 มีนาคม 2569) ซึ่งแสดงสถานะการทำธุรกรรมด้านสินค้า บริการ และการลงทุนกับต่างประเทศ มียอดเกินดุลเพิ่มขึ้น โดยได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณก่อนหน้าถึงที่ร้อยละ 15 (YoY) คิดเป็นมูลค่าอยู่ที่ 34.5218 ล้านล้านเยน ทำสถิติสูงสุดใหม่ติดต่อเนื่องเป็นปีที่ 3 นับตั้งแต่เริ่มมีการเก็บรวบรวมเก็บข้อมูลเปรียบเทียบในปี 2528 โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการส่งออกเซมิคอนดักเตอร์และสินค้าอื่น ๆ ที่แข็งแกร่งจนทำให้ดุลการค้ากลับมาเกินดุลได้เป็นครั้งแรกในรอบ 5 ปี โดยเมื่อนำมูลค่าการส่งออกรวมและมูลค่าการนำเข้ารวมมาหักลบกันแล้วดุลการค้ามีการเกินดุลอยู่ที่ 1.3631 ล้านล้านเยน โดยมูลค่าการส่งออกปรับเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 (YoY) มาอยู่ที่ 111.3451 ล้านล้านเยน ในส่วนของมูลค่าการ

สรุปข่าวเศรษฐกิจรายสัปดาห์

ประจำวันที่ 11 พฤษภาคม 2569 – 15 พฤษภาคม 2569

จัดทำโดยสำนักงานที่ปรึกษาฯ ประจำกรุงโตเกียว

นำเข้าปรับลดลงร้อยละ 0.8 (YoY) มาอยู่ที่ 109.9820 ล้านล้านเยน เนื่องจากราคาน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติเหลว (Liquefied Natural Gas : LNG) ในตลาดโลกลดลง ทำให้มูลค่านำเข้าลดลง ทั้งนี้ ผลกระทบจากสถานการณ์ความตึงเครียดในตะวันออกกลางยังไม่ได้สะท้อนออกมาให้เห็นอย่างเต็มที่ ในส่วนของดุลรายได้ปฐมภูมิ ซึ่งแสดงรายรับ รายจ่ายจากดอกเบี้ยและเงินปันผลจากการลงทุนในต่างประเทศ ปรับเพิ่มขึ้นร้อยละ -2.1 (YoY) มาอยู่ที่ 42.2809 ล้านล้านเยน โดยได้รับแรงหนุนจากการที่ค่าเงินเยนอ่อน ทำให้เงินปันผลจากบริษัทย่อยในต่างประเทศมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ในขณะที่ดุลบริการ กลับขาดดุลที่ 3.8777 ล้านล้านเยน แต่ดุลการท่องเที่ยวกลับเกินดุลที่ 6.5745 ล้านล้านเยน สาเหตุมาจากการที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาญี่ปุ่นเพิ่มมากขึ้น

3

รัฐบาลญี่ปุ่นกำลังพิจารณามาตรการอุดหนุนค่าไฟฟ้าและก๊าซสำหรับช่วงฤดูร้อน (เดือนกรกฎาคม - เดือนกันยายน) ที่จะถึงนี้

สำนักข่าว Nikkei ของญี่ปุ่นได้เปิดเผยว่า จากแหล่งข่าวที่เชื่อถือได้รัฐบาลญี่ปุ่นกำลังพิจารณามาตรการอุดหนุนค่าไฟฟ้าและก๊าซสำหรับช่วงฤดูร้อนที่จะถึงนี้ โดยมุ่งเน้นไปในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงกันยายน 2569 ซึ่งเป็นช่วงที่ความต้องการใช้เครื่องปรับอากาศเพิ่มสูงขึ้น สืบเนื่องจากจากสถานการณ์ความตึงเครียดในตะวันออกกลางที่ดูทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีแนวโน้มที่ค่าไฟฟ้าและค่าก๊าซจะปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ รัฐบาลญี่ปุ่นจึงมีเป้าหมายในการลดภาระค่าใช้จ่ายของภาคครัวเรือน โดยในด้านแหล่งที่มาของเงินทุน มีทางเลือกทั้งการใช้เงินสำรองฉุกเฉิน (Reserve Funds) และการจัดหางบประมาณเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ 2569 (1 เมษายน 2569 - 31 มีนาคม 2570) โดยทั้ง “ขนาดของมาตรการ” และ “แหล่งที่มาของงบประมาณ” กำลังเป็นประเด็นสำคัญที่กำลังพิจารณาอยู่ โดยช่องแคบฮอร์มุซ ซึ่งเป็นเส้นทางยุทธศาสตร์ด้านการขนส่งพลังงาน ยังคงอยู่ภายใต้ภาวะการปิดกั้นโดยพฤตินัยจากความขัดแย้งระหว่างสหรัฐอเมริกาและอิหร่าน ส่งผลให้ราคาน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติเหลว (Liquefied Natural Gas: LNG) ซึ่งเป็นเชื้อเพลิงหลักของโรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน ยังคงอยู่ในระดับสูง และคาดว่าจะเริ่มส่งผลกระทบต่อค่าไฟฟ้าและค่าก๊าซตั้งแต่ประมาณเดือนมิถุนายน 2569 เป็นต้นไป โดยรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณสำรองไว้ 1 ล้านล้านเยนในงบประมาณเริ่มต้นปีงบประมาณ 2569 ในขณะที่กองทุนที่ใช้เป็นแหล่งเงินอุดหนุนราคาน้ำมันซึ่งกลับมาเริ่มใช้ใหม่ในเดือนมีนาคม 2569 ยังเหลือประมาณ 980,000 ล้านเยน ณ สิ้นเดือนเมษายน 2569 อย่างไรก็ตาม หากมีการดำเนินมาตรการต่อเนื่องในระยะยาว อาจมีความเสี่ยงที่กองทุนดังกล่าวจะหมดลงได้ ทั้งนี้ ทางกระทรวงเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรม (Ministry of Economy, Trade and Industry: METI) ได้ออกมาระบุว่าจะพิจารณาการใช้เงินสำรองฉุกเฉินเพิ่มเติม หากนำมาใช้เป็นแหล่งเงินอุดหนุนค่าไฟฟ้าและก๊าซ อาจส่งผลให้เงินสำรองที่ใช้อยู่มีภัยพิบัติและเหตุฉุกเฉินลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

4

ยอดหนี้สาธารณะของรัฐบาลญี่ปุ่น ณ สิ้นปีงบประมาณ 2568 มีมูลค่ารวมทั้งสิ้นถึงที่ 1,343.84 ล้านล้านเยน

กระทรวงการคลังของญี่ปุ่นได้เปิดเผยข้อมูลของยอดหนี้สาธารณะของรัฐบาลญี่ปุ่น ณ สิ้นปีงบประมาณ 2568 (1 เมษายน 2568 - 31 มีนาคม 2569) ซึ่งคำนวณจากผลรวมของพันธบัตรรัฐบาล (Government Bonds) เงินกู้ยืมของภาครัฐ และตั๋วเงินคลังระยะสั้นของรัฐบาล (Government Short-term Securities) แล้วว่ามีมูลค่ารวมกันทั้งสิ้น 1,343.84 ล้านล้านเยน ปรับเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับสิ้นปีงบประมาณก่อนหน้า 20.12 ล้านล้านเยน และยังถือว่าเป็นระดับที่สูงที่สุดเป็นประวัติการณ์ของประเทศอีกด้วย จากสถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงภาวะทางการคลังที่ยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่ารัฐบาลญี่ปุ่นจะสามารถจัดเก็บรายได้ภาษีเพิ่มขึ้นได้ในช่วงที่ผ่านมา แต่รายจ่ายด้านนโยบายสาธารณะ โดยเฉพาะมาตรการรับมือกับภาวะเงินเฟ้อและค่าครองชีพที่สูงขึ้น ได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จนทำให้ภาครัฐยังจำเป็นต้องพึ่งพาการก่อหนี้เพิ่มเติม โดยเมื่อจำแนกดูตามรายละเอียดแล้วพบว่า หนี้ส่วนใหญ่ยังคงอยู่ในรูปของพันธบัตรรัฐบาล โดยมียอดคงค้างของพันธบัตรประเภทนี้

สรุปข่าวเศรษฐกิจรายสัปดาห์

ประจำวันที่ 11 พฤษภาคม 2569 – 15 พฤษภาคม 2569

จัดทำโดยสำนักงานที่ปรึกษาฯ ประจำกรุงโตเกียว

ณ สิ้นปีงบประมาณ 2569 อยู่ที่ 1,104.29 ล้านล้านเยน เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า 24.56 ล้านล้านเยน โดยการเพิ่มขึ้นดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการพึ่งพาการออกพันธบัตรเพื่อสนับสนุนงบประมาณของรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง ท่ามกลางภาระค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการสังคม การฟื้นฟูเศรษฐกิจ และมาตรการกระตุ้นทางเศรษฐกิจที่ยังมีความจำเป็น นอกจากนี้ภายในยอดรวมพันธบัตรรัฐบาลดังกล่าว ยังรวมถึง “พันธบัตรเพื่อการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจสีเขียว” หรือ GX Economic Transition Bonds ซึ่งรัฐบาลญี่ปุ่นออกเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับการลงทุนด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การพัฒนาเทคโนโลยีพลังงานสะอาด และการผลักดันนโยบาย Green Transformation (GX) โดยยอดคงค้างของพันธบัตรประเภทนี้อยู่ที่ 4.84 ล้านล้านเยน เพิ่มขึ้น 1.14 ล้านล้านเยนเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อนหน้า สะท้อนถึงความพยายามของรัฐบาลในการใช้เครื่องมือทางการคลังเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมและความเป็นกลางทางคาร์บอนในระยะยาว สำหรับองค์ประกอบอื่นของหนี้สาธารณะนั้น ตัวเงินคลังระยะสั้นของรัฐบาล ซึ่งใช้สำหรับบริหารสภาพคล่องและรองรับความต้องการเงินทุนชั่วคราวของภาครัฐ มีมูลค่า 92.29 ล้านล้านเยน ในขณะที่เงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินและแหล่งเงินทุนอื่น ๆ มีมูลค่า 44.32 ล้านล้านเยน โดยเมื่อมองจากภาพรวมตัวเลขหนี้สาธารณะที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของญี่ปุ่นสะท้อนถึงความท้าทายเชิงโครงสร้างทางการคลังของประเทศ ซึ่งต้องเผชิญทั้งภาระจากสังคมผู้สูงอายุ ค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการที่เพิ่มขึ้น การกระตุ้นเศรษฐกิจภายหลังภาวะชะงักงัน ตลอดจนต้นทุนจากนโยบายรับมือเงินเฟ้อและการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงาน แม้ว่าญี่ปุ่นจะยังคงสามารถระดมทุนได้ในอัตราดอกเบี้ยค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับหลายประเทศพัฒนาแล้ว แต่ระดับหนี้สาธารณะที่สูงมากเมื่อเทียบกับขนาดเศรษฐกิจ ยังคงเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจจากนักเศรษฐศาสตร์และผู้กำหนดนโยบายทั้งในและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการคลังและความยั่งยืนของระบบการเงินภาครัฐในระยะยาว